

ségi monostor restaurálására és egy szabadtéri színpad létesítésére...

Hiába kértem eddig nem kapott semmiféle elismerést, kitüntetést sem a DUNAFERR, sem az alapítványa, sem az elnöke, kuratóriumának tagjai!...

Én kaptam csupán kitüntetést, egy emlékérmét, amiért a saját költségemre felutazhattam Budapestre. Megköszöntem.

10.) Hátrányos helyzetű megyénkben, önkormányzatainknál nincsenek olyan erős civil erők, amelyek ebből a helyzetből ki tudnának segíteni bennünket. **Az országos hatású erős vállalatok támogatására csak akkor számíthatunk, ha meg tudjuk szüntetni azokat a botránnyokat, amikről írtam**, ha a vállalatok látják, hogy ez irányú támogató munkájukat nem csupán az egyszerű emberek ismerik el, hanem az Akadémia, a kormányzat, politikusaink is.

11.) Elnézését kérem, hogy mondanivalómat,

kérésemet ilyen hosszan tudtam kifejtetni, megmagyarázni.

Én is úgy gondolom, ahogy Ön, hogy a nacionalista és internacionalista túlzások helyett a hazafiságnak kell áthatnia életünket.

Gondolataim hatására ezért áll és működik még Európa első őskohászati múzeuma és a magyarság egyetlen millecentenáriumi honfoglalási emlékhelye. Meddig? Ez most a magyar állam vezetőitől függ már!

Azt reméljük, hogy a magyar állam legfőbb közjogi méltóságaként elősegíti, hogy alkotásunk hivatalosan is védelmet kap és igazi nemzeti emlékhellyé válik.

Figyelmét, segítségét előre köszönöm!

Stamler Imre

Somogyjád, 2005, augusztus 15.

KISKUNDOROZSMAI JERNEY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉVKÖNYVE 2000-2005.

A tudós, Ázsia-kutató 1800. május 12-én született Kiskundorozsmán jó módú nemesi család harmadik, egyetlen fiú gyermekeként. Édesapja 15 éven át a község főbírája volt.

Elemi iskoláit és a középiskola első, ún, latin osztályát Dorozsmán végezte, majd Szegeden a piaristáknál folytatta tanulmányait.

A kiváló előmenetelű fiút apja 1815-ben a pesti egyetemre íratta bölcsészeti tanulmányok végzésére. Ekkortájt bontakozott ki benne a magyarság őseinek keleti emlékei iránti érdeklődés.

A bölcsészeti tanfolyamot elvégezve 1818/19 -ben

Pozsonyban a jogakadémián tanult, majd Heves megyében volt joggyakornok.

1820-ban lett táblai hites jegyző, rá egy évre ügyvédi oklevelet kapott. Miután sikertelenül pályázott a jászkun kerületi tiszteletbeli alügyészségért, idejét történelmi tanulmányainak és kutatásainak elmélyítésére fordította. Bécsbe ment, s ott az egyetemen régészetet, keleti irodalmat és nyelvtudományt tanult, olvasott, búvárkodott.

1824-ben a Tudományos Gyűjtemény című folyóiratban pályázati hirdetés jelent meg értekezésre, mely választ ad a kérdésre: „*Egy volt-e a régi kun nemzet nyelve a magyar nemzet nyelvével?*” Jerney alapos kutatásokat végzett, s művét 1825-ben a magyar szaktudósok bírálata alapján pályadíjnyertesnek nyilvánították. Sajnos e műve elveszett, s nem is jelent meg, csak a rövid tartalma.

lomjegyzéke ismert. Jerney volt az első, aki a jász-kun kerületek fiai közül tudományos munkáért pályadíjjal lett kitüntetve.

Tanulmányával felhívta magára József nádor figyelmét, aki – megújított kérvényét elfogadva – tiszteletbeli alügyésznek nevezte ki. Félegyházára költözött a kiskun kerületi székhelybe (ma Kiskun Múzeum). Szabadidejét olvasásra, levéltári kutatásra fordította. Jászberényben, Bécsben is búvárkodott a levéltárakban. Kutatásainak eredményeként jelentette meg „*Gondolatok a jász-kürtről*” értekezését – 1827-ben Szegeden, 1828-ban a Tudományos Gyűjteményben.

Ezt további dolgozatok követték. Kimutatta, hogy a szeged-alsóvárosi templom ma is látható évszámot nem 1103-nak, hanem 1503-nak kell olvasni. Azóta is ezt az évet tartják a templomépítés befejező esztendejének.

1833-ban megírta szülőfalujának Dorozsmának régi – török előtti – történetét, mely Pesten a Hasznos Mulatságok című folyóiratban jelent meg. Így tehát ő Dorozsma első történetírója. A Magyar Tudományos Akadémia történettudomány osztálya a Czuczor Gergely halálával megüresedett tagsági helyre 1837. szeptember 7-én levelező tagul Jerney Jánost választotta. Történeti munkásságáért több megye táblabíróssággal tüntette ki. 1838. szeptember 7-én az MTA rendes tagja lett, székfoglaló előadását a magyarországi besenyőkről tartotta. Ekkor már Pesten lakott. A jász-kunok közül Jerney az első, akit az Akadémia tagjai közé felvett.

1844. április 20. – 1845. április 23. között került sor régen tervezett keleti útjára, melynek célja a magyarság tárgyi emlékeinek felkutatása volt. Útjának főbb állomásai: Moldva, Besszarábia, Odessza, Taganrog, a Don-vidék. Az Akadémia a csángókra, Etelközre és Levédiára vonatkozó kutatásait tartotta különösen figyelemreméltónak.

1846-ban eladta dorozsmai birtokát, a kerületi kapitányságnak ajándékozta a kiskunsági levéltárban való megőrzésre gazdag oklevélgyűjteményét, s végleg Pesten telepedett le.

1848-ban, a forradalom idején a belügyminisztérium országos statisztikai hivatalában volt alkalmazásban.

1851-ben adta ki kétkötetes művét keleti utazásairól.

Szembaja miatt ekkor már arra kényszerült, hogy

másokkal olvastasson fel, majd amikor a toll is kiesett kezéből, tollba mondta befejezetlen munkái hátralévő részeit.

1855-ben jelent meg *A palóc nemzet és palóc krónika* című műve.

Utolsó munkája „*A magyarországi káptalanok és konventek, mint hielmes és hiteles helyek története.*” Ennek a művének forma szerinti előszava valójában utószó, tudományos munkájától való búcsúja:

„Imádoztam nemzetem lábaihoz teszem ezen utolsó művemet, lelépve a pályáról, mely részemre kevés rózsát termelt. Kimerült erőm, elhomályosult látásom végbúcsúvételre intenek. Miként futottam azon, mint töltém be hivatásom körét: ítélje meg a részrehajlatlanság. Én nyugodt kebellem nézek a jövő bíráló széke elé, mert nem fajunkat becsmérlő divateszmék, hanem a való és igazság ki-nyomozása valának iránytűm és fároszom működésem minden fázisában.”

Kevéssel utóbb 1855. december 24-én karácsony estéjén szívszélhűdés oltotta ki életét.

Életéről, munkásságáról Gyárfás István (1833.), Sztríha Kálmán (1938.) és Péter László (1987.) emlékezett meg tanulmányban. Színes olajképe a híres szegedi festő, Nyilasy Sándor alkotása, a Jerney János Általános Iskola tanári szobáját díszíti.

Lázár Zoltán
Igazgató

Köszönjük Nagy Ferenc kedves olvasónknak.

Rózsás János: LEVENTESORS *Előszó*

A Moszkvából 1945. elején hazatért kommunisták, az úgynevezett „moszkoviták”, akik szovjet hadigépezet által megszállt országunkban, a szuronyok árnyékában uralomra kerültek, haladéktalanul meghirdették politikai programjuk és elméletük alapvető kiindulópontját, a magyar nép „kollektív bűnösségének” hangoztatásával. Meggyőződésük és céljuk az volt, hogy a fasiszta Né-

metország utolsó csatlósának, a magyarságnak kérlelhetetlenül bűnhődnie kell, nem feledve a Tanácsköztársaság 1919-es csúfos bukásának emlékét sem. A támadás ideológiai célpontja elsősorban a nemzeti múltunk erkölcsi és emberi értékeinek, mint a társadalom szilárd tartóoszlopának megingatása lett, nem utolsó sorban az ifjúságnevelés marxista befolyásolása került előtérbe. A XX. század második felében, minden téren tapasztalhattuk, hogy miként törekedtek az internacionalizmuson alapuló kommunista eszmék sulykolásával, a magyar társadalomban lerombolni a nemzeti öntudatot. A nemzeti múlt valós tényeinek elhallgatásával, meghamisításával, a nemzeti gyökerek elsorvasztásával igyekeztek megfosztani a magyarságot mind jelenétől, mind jövődjétől.

A levente intézmény történetével foglalkozó könyvem előszavát két negatív idézettel folytatom, hiszen ezek és az ilyen rosszindulatú történelmietlen állítások, ferdítések tájékoztatták félre évtizedeken keresztül a magyar és nemzetközi közvéleményt, a két világháború között felnövekedett ifjúságunk nevelésében oly jelentős és hasznos mozgalom lejáratására.

A **Magyar nyelv értelmező szótára** 1965-ben a következőket írja a LEVENTE címszóhoz: „A Horthy-korszakban annak a militarista, sovjetizista ifjúsági szervezetnek a tagja, amelynek előzetes katonai kiképzést és irredenta-fasiszta szellemű nevelést nyújtó foglalkozásian minden 14-ik évét betöltött ifjúnak katonai szolgálata megkezdéséig kötelezően részt kellett vennie. Sok leventét nyugatra hurcoltak.”

Az **Új Magyar Lexikon** 1962-ben, ugyancsak a LEVENTE címszó alatt a következőket rögzíti: „... Mint szervezet 1944-ben széthullott, de a fasiszta-nyilas hadvezetőség a leventéket bevonulásra kötelezte. A parancsot csak kevesen teljesítették, a nyilasok azonban a fiatalok ezreit szedték össze, akiket 1944. végén, 1945. elején a Dunántúlon, Ausztriában és Németországban folyó hadműveletek során harcba vetettek.”

E féligazságokat, de egyúttal képtelen hazugságokat is tartalmazó idézetek után szeretném a levente-intézmény történetét a történelmi tényeknek megfelelően, korabeli dokumentumok, vallo-

mások alátámasztásával a kezdetektől a valóban tragikus végkifejletig követni, egészen a magyar ifjúság végzetes sorsának beteljesedéséig. Arra töreksem, hogy részletesen bebizonyítsam: a leventék nem fasiszta ideológián nevelkedett szovjetellenes partizánok voltak, hanem testileg-lelkileg egészséges, becsületes életre való nevelés mellett a honvédelem alapismereteivel is felvértezve, katonás fegyelmet elsajátítva készültek fel egy szebb magyar jövő felépítésére. Hogy aztán az államsínnel hatalomra került szélsőjobboldali kormány kalandor módon belevetette őket az 1944/1945-ös évek fordulóján, a már elvesztett háború poklába, teljesen más fordulata a történelemnek.

E nagy munka összeállítása során rá kellett jönnöm arra, hogy ezen a téren csak úttörő munkát végezhetek, a történelmi tények sorozata oly sokrétű, a több százezer fiatalember sorsát és végzetét meghatározó események dokumentum anyaga oly hatalmas mennyiségű, hogy történész kutatók egész csoportjának kell majd a jövőben elmélyednie abban, hogy az igazságot megközelítő valóságot tárgyilagosan és pártatlanul az utókor elé tárja.

Nagykanizsán, 2005. február 28-án.

2005. nov. 27-én jelent meg a szerző
Leventesors c. könyve

Tisztelt és Kedves Rózsás János Úrnak!

Írásait több mint 20 éve ismerem, és a Szabad Európában leközölt naplórészletek és írások rendkívül mély benyomást keltettek bennem, hiszen ez volt az első igazán reális feltárása az egykori Szovjetunióbeli viszonyoknak. Azért is volt számomra megindító, mivel én is levante voltam, Kassán kaptunk kiképzést, ugyancsak páncél-ököltre, és mellettem halt meg két levante bajtársam is. Ugyanakkor mi azért kaptunk rendes, új ruhát is, de a szovjet hadsereg már Miskolcot támadta, mi pedig a Felvidéken, Tornaalján lakunk, így a kilátástalan háborúból, és a németekkel való beszélgetés kapcsán is teljesen reménytelen küzdelemből én kiléptem, és egy csomagban elküldtem a teljes felszerelést. Így sikerült megúsznom - mivel engem is behívtak Besztercebányára - de már oda nem mentem el.

Ez is nagyon felébresztette bennem ezeket az élményeket. Az írása, a tükörijelenet rendkívül szellemes megközelítése az emberi szenvedésekkel szembeni önmaga meglátását vizsgáló, és értékelő magatartásnak, amikor az ember egy kicsit már kívülről látja magát, megdöbben, és lehet pozitív is, lehet negatív is ez, de minden esetre olyan viszonyok között, mint ahogy János élt, ez első sorban negatív.

Igen reális a Horthy rendszerben misztifikált, úgynevezett, az Osztrák-Magyar-Monarchiában kialakult katonai rendnek a felbomlását leíró sorok, és az a mód, ahogy még az utolsó pillanatokban is egy ilyen felelőtlen, rendkívül sok emberi életet feláldozó intézkedési sorozat született.

Tekintettel arra, hogy nagyon sokan mostanában misztifikálják ezt az időszakot – katonai szempontból is - azért ez az időszak, amikor már Magyarországon folytak a harcok, ezek a Maga leírásának feleltek meg valójában, ez volt a szomorú valóság.

Gratulálok az írásaihoz, kiforrott, szépen fogalmazott, és igazi írói vénára vallanak ezek a megközelítések, mint például az említett tükörijelenet feldolgozása is.

Tovább is nagy tisztelettel, nagyrabecsüléssel vagyok maga iránt.

Nyíregyháza, 2005. december 14.

Dr. habil Gööz Lajos
emeritus professor

Mario Alinei: Ősi kapocs

*Egy könyv a magyar-etruszk nyelvrokonságról,
Kiss Dénes utószavával*

Allprint Kiadó, Budapest, 2005

Mindig „gyanús a környező népek szemében, ha egy román, szlovák, német vagy magyar „tudós” ír saját népe ősi dicsőségéről, nyelve-földje-népe isteni eredetéről.

Alinei könyve esetében azonban más a helyzet: egy elismert olasz nyelvész, az Utrechti Egyetem egykori professzora írt le nekünk, magyaroknak tetsző gondolatokat. Könyvéből kiderül, hogy a magyarok (ősei) már jóval a „honfoglalás” előtt jelen voltak az európai térség nagy részén, s az is, hogy a régészeti kutatások szerint az etruszkok ősei a Kárpát-medencéből származnak. Arról a területről, amely egészen a bronzkor végéig Európa ipari szíve, motorja volt. Alinei véleménye szerint a fémkohászat, a csatornázás, a fazekasság, a kard- és lóhasználat is innen terjedhetett el s jutott el Itáliába is.¹

Alinei nem tudja elfogadni, hogy az Etruriában (mai nevén Toscanában) egykor beszélt etruszk elszigetelt nyelv lenne. Megállapítja: az etruszk

¹ A probléma persze könnyen továbbgörgethető – ugyanis felmerül kérdés: honnan került az említett népesség a Kárpát-medencébe. Az egyik megoldás: nem kellett jönniük, ugyanis őslakók voltak. Kultúrájuk pedig szoros kapcsolatban állt a nagyobb katasztrófák – vízőzönök, meteoritbeesapódások, tömeges vulkánkitörések – után fennmaradt isteni-emberi őstudással, melynek egy-egy darabját a Földön szétszóródott túlélők őrizték meg a maguk szűk környezetében.

nem a félsziget őslakosainak nyelve volt, hanem a betelepülteké. Ezzel elszakad Renfrew modelljétől, amely az indoeurópai invázió elmélete alapján az indoeurópai népek közel-keleti és újkőkori eredetét vallja.

A szerző szerint az etruszk a magyar nyelv egyik ősi formája. A ragozó jelleg, a szó eleji hangsúly, a magánhangzó-illeszkedés és a névutók, valamint néhány tisztség etruszk és magyar nevének (gyula, kende), valamint a hat és az első számnevek egyezése támasztja mindezt alá. Az etruszk szövegek (főként sírfeliratok) részletes nyelvtani elemzései is igazolják állítását.

Gondolatai a szóátvételek esetében is felvetnek egy lényeges kérdést. Ugyanis megállapításai nyomán számos esetben szükségesnek tűnik az átadó és az átvevő szerepének újraértékelése.

A könyv az előbbi lényeges megállapítások mellett egy másik fontos szerepet is betölt: nemzetközi reklámot jelent a magyar nyelv és kultúra számára. Ugyanakkor felhívja figyelmünket egy hiányosságra is: manapság nemcsak nyelvünk ősi formáját, hanem a mai magyar nyelvet sem ismerjük már úgy „Isten igazából”.²

A felvetett kérdések tisztázásában remélhetőleg sokat segítenek majd a XX. század végén megindult genetikai vizsgálatok, melynek eredményei a mutációk megjelenései révén sokkal biztosabb és ellenőrizhetőbb alapot nyújtanak a népek vándorlásainak, nyelveik kölcsönhatásainak a vizsgálathoz, mint az írászta mellett született nyelvcsalád-kategóriák és szóátvételek, no meg a hipotetikus (régészeti adatokkal nem megfelelően alátámasztott, gyakran pillanatnyi politikai érdekből köztudatba dobott) „népmozgások”.³

² Ennek a hiányosságnak a pótlásában és a magyar-etruszk nyelvi párhuzamoknak a felismerésében sokat segíthet Benedekfy Ágnes nemrég megjelent könyve, az *Egy titokzatos nép holt (?) nyelve: az etruszk* (Miskolci Bölcsész Egyesület, Miskolc, 2005).

³ Alinei könyve alapján érdemes ismét újragondolnunk a honfoglalást és időrendjét is. Heribert Illig sok vitát kiváltott művét, a *Kitalált középkort* (mely kb. 300 év betoldását feltételezi a történelemben, a nyugat-európai kultúra dicső múltjának „megteremtése” végett) is érdemes lapozgatnunk: ugyanis Krónikáink időrendje válik általa hitelessé. Attila és Árpád uralkodásának idejét kb. 450 év választja el (900-450=450) – a Krónikáink leszármazási rendje szerint viszont csupán 5 generáció (azaz kb. 5x30=150 év).

Ezúton szeretnénk megköszönni Alinei úrnak, hogy a világ nyilvánossága elé tárta kételyeit és felvetéseit az előbb említett, régóta megkövesült „történelmi-nyelvészeti dogmákkal” kapcsolatban. Mindez sokat segíthet a világ valós őstörténetének megismerésében.

Záhonyi András

HOL VAGY, MEZOPOTÁMIA?

2005 december 16-án mutatták be a Magyarok Házában a Hol vagy, Mezopotámia c. antológiát.

Szerzők:

ÁCS László,
FARKASINSZKY Tibor,
KISS Irén,
TÁBORI László,
ZÁHONYI András,
ZÁSZNÓ Levente

(Szerk.)

A lagaszi templom timpanonja

Illig bajor – tehát ugyanúgy nem vádolható „magyar elfogultsággal”, mint Alinei. És ugyanolyan, feltételezhetően félreértett-magyarozott kérdések nyomába ered, mint olasz kutatótársa.